

Народня Справа

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 50 (III)

Львів, неділя 7. грудня 1930.

Рік III.

АДРЕСА: „Народня Справа“, Львів, вул. Боїмів 4. — Чекові konta: 408.687 і 154.130 — Телефон 57—90

Ліярня дзвонів

Братів Фельчинських

в КАЛУШІ, вул. Сівецька 16

і в ПЕРЕМІШЛІ, Красінського 63.

Удержує на складі понад 200 готових дзвонів.

Жадайте ofert та цінників.

Засудили сенатора.

Повітовий суд в Рівні на Волині засудив бувшого сенатора Сергія Козицького на 18 місяців в'язниці за протидержавну агітацію.

Що чувати з арештованими б. послами.

Як відомо, до Львова привезли з Берестя б. українських послів: Д. Палієва, Целевича, Ліщинського, д-ра Когута і Вислоцького. Ліщинського, Палієва й Целевича вже почав переслухувати судія др. Янушевські. Д-ра Когута мабуть перевезуть до Станиславова, а Вислоцького до Золочева.

Вивіска читальні в „роботі“.

В Коцюбинцях пов. Копичинці якийсь негідник в ночі на 6. листопа. замазав тером українську вивіску на місцевій читальні. Виділ читальні казав вивіску зняти і обмити, а на другу ніч на стіні, де висіла вивіска, прибив хтось картку із написом «skonfiskowano». Громадяни обурені цією нікчемною роботою якогось дурня.

Політика чи звичайний огонь.

В Селищах, пов. Надвірна, погорів Осип Гийко. Польські газети пишуть, що він кандидував на посла «одинки» і агітував за «одинкою», отже підозрюють, що його хтось за те підпалив. Але чи це правда годі ствердити.

В Чорнім Потоді, пов. Надвірна, згоріло сіно вїта Дм. Шовгенюка. Польські газети пишуть, що це підпал нібито за те, що Шовгенюк агітував за «одинкою».

УВАЖНО ПРОЧИТАЙТЕ!

Богато наших передплатників запитувало нас, доки мають заплачено або скільки винні за газету.

Тому ми вислали тепер поштою усім тим, що залягають з передплатою, **окремі пригадки**, де зазначено, скільки хто має ще доплатити за газету **до кінця року 1930.**

Просимо чимскорше **вирівняти заборгованість за 1930 рік**, яка там зазначена, — а рівночасно влатити передплату або бодай частину її на **1931 рік** (в деяких упісненнях помилково видрукувано „1920 рік“).

Для тих, що пришлють з гори передплату на цілий 1931 рік, призначили ми вже **гарні нагороди** (про це буде оголошено в газеті.)

Редакція і Адміністрація.

ВІСТІ З КРАЮ.

«Новий Час» ч. 135 з 28. XI. 1930. пише:

«У Кракові арештовано на днях студ. Осипа Ставничого і перевезено до села Кривого, пов. Бережани, де перебуває ще кілька в'язнів, селян і студентів. З Кракова до Кривого перевезено також арештованого студента Володимира Рижевського. Всі ті в'язні замкнені в льокалі місцевої чит. «Просвіти».

«В Колодзівці пов. Заліщики де на листу ч. 11. упало при соймових виборах 747 голосів, арештовано дня 21. листопада ц. р. рано трьох наших свідомих громадян: Петра Динського, Федора Соколовського і Петра Дивдика та відставлено їх до касарні корпусу охорони погранична в Синкові. Там вони перебули в студеній умивальні тої касарні до 11. год. в ночі, звідки відставлено їх до касарні тогож корпусу в Городку і замкнено у дровітні тої касарні. Звідти дня 22. листопада рано відставлено їх на постерунок поліції в Касперівцях, звідти привіз їх до Заліщик і віддав на постерунок поліції громадський поліціант з Касперовець Максим Андрійчук (очевидно тому, що державні поліціанти постерунку в Касперівцях були заняті іншою службою). В Заліщиках поміщено арештованих у громадським арешті, тим самим, в яким саме перед тижнем в навічєрє соймових виборів замкнено наших кільканацять найсвідоміших селян з Угриновець, Ви-

нятинєць, Блищанки, Голіград і Новосілки Костиюкової».

«В останніх часах вийшли на волю з тернопільської слідчої тюрми деякі наші видніші громадяни, що просиділи там довший час. Наволі знаходяться вже такі арештанти: о. Петро Івахів, парох зі Зарудя, пов. Тернопіль, Мартин Косовський, управит. школи в Івачеві Горішнім, пов. Тернопіль, Йосиф Пашук, господар зі Скорик, пов. Збараж, д-р Іван Любачевський, адвокат з Грималова, кілька селян, Данило Зарицький, студ. прав з Познаня і його брат Роман Зарицький, студ. техніки в Данцігу — оба з Козлова, пов. Тернопіль, братаничі д-ра Івана Новини-Зарицького зі Львова і три панночки арештовані за організацію Пласту.

В тернопільській слідчій тюрмі знаходиться ще досі понад півсотні українських політичних арештантів, між ними начальник тернопільського Сокола Остап Сіак (від 21. вересня ц. р.) і бувший сенатор Микола Кузьмин (від 5-го жовтня ц. р.). Решта студенти вищих шкіл і кількох гімназійних учнів, що сидять за Пласт та селяни, головню селянська молодь.

З тернопільської тюрми вийшов теж на волю Антін Герзон з Грималова, який просидів у тюрмі 2 місяці. Його підозрювали в приналежності до УВО».

«Діло» ч. 265 з 28. XI. 1930. пише: «Дня 11. ц. м. 25 поліціантів та 4-ох агентів перевели ревізію в о.

Найдальше до дня 25. грудня ц. р. мусите викупити в **„ДНІСТРІ“** свою будинкову полісу на 1931 рік, бо якщо цього не зробите, забезпечення Ваших будинків по закону перейде в цілості до ПЗУВ.

Івана Набережного, пароха в Кривім біля Радехова. Ревізію перевели теж в директора місцевої школи Омеляна Сполітакевича, Анни Кудрик, Петра Лепеха та у свідоміших селян. В о. Набережного забрали кілька цензурних книжок».

«Дня 15 ц. м. в Сухоставі, пов. Копичинці, перевела поліція ревізії в місцевого пароха о. М. Рого-

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 26 listopada 1930 r.

Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 48 czasopisma pt. „Narodnia Sprawa“ z daty Lwów dnia 23. listopada 1930 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 374/30 na posiedzeniu niejawnym w dniu 26. listopada 1930 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie

postanawia

uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 19 listopada 1930 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Narodnia Sprawa“ Nr. 48 z daty Lwów dnia 23. XI. 1930 r. zawierającego: 1) w artykule pt. „Wisty z kraju“ w ustępie od słów „Z różnych okolic“ do „wyboramy“ 2) w artykule pt. „Na pylnu uwahu świadomocho zinoctwa“ a) w ustępie od słów „Nastaly“ do „pereków ich“ znamiona od ustępu. 1) 2) występku z § 308 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego.

Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie.

Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwo przewidziane w § 21 ust. druk z 17 grudnia 1862 Dz. pp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na rzywnę do 400 zł.

Uzasadnienie.

Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu pod 1) 2) szerzeniem fałszywych tendencyjnie zamieszczonych wieści co do przebiegu i rodzaju władz administracyjnych mającej na celu unicestwienie sabotaży zaniepokoić publiczne bezpieczeństwo w województwach wschodnich, co odpowiada znamionom występku z § 308, uk. Według §§ 487 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione

Na oryginalne właściwe podpisy.
Za zgodność: підпис нечиткий

шевського, в Юлії Пизнюк, яка перебувала в парохі, в місцевій читальні «Просвіти», в місцевій коп. «Хлопська Поміч» та у свідоміших громадян: Ілька Сивого, Ів. Татаринова, Михайла Пилипова, Якова Нападія та в Павла Нападія. Не арештували нікого. В нікого нічого не найшли.

«Довідуємося, що в перемиській тюрмі перебувають досі такі українські політичні в'язні: проф. Чмола, о. Гук, п-ні Гукова, Сенечко Осип, Босий В., Нагайський В., Нагайський М., Дутко, Крупа, Польняк, Куманяк, Кунанець, Парипа, Колодій, Савка.

Дня 27. жовтня ц. р. згадані в'язні почали були голодівку, яка тривала до 1. листопада ц. р. Причиною голодівки були невідраді відносини у в'язниці. Коли заряд в'язниці сповнив домагання в'язнів, вони перепинили голодівку.

«Дня 24. ц. м. вийшли на волю з львівських «Бригідок» Михайло Сениця і Волод. Кременецький з Запотова. Їм закидували принадлежности до УВО, саботажі та розкидування протидержавних летючок».

Від Редакції: Подібних новинок містять ці газети з різних сторін краю багато, але ми з браку місця не могли їх усіх передрукувати. Це, що передруковуємо, не було сконфісковане в тих газетах, — а треба знати, що часто деякі вістки з краю конфіскують, отже й з тої причини не можемо передрукувати всіх вістей з краю, які були в інших газетах.

Бандити напали на село

«Діло» ч. 260 з 21. 11. 1930 пише: «Теребовельщина. (Напад озброєних людей на село Ілавче). Вночі з 15-го на 16-го листопада ц. р. прийшли замасковані люди до начальника громади в селі Ілавче в

10. год. вечером (озброєні в кріси) і зажадали кватир нібито для війська, яке, як казали, приїде до села на час виборів. Зачали своє заповідання кватир від того, що вибили вікна в читальні. Після того пішли до другої філії кооперативи і там поломали замки, хоча добулися до середини. До середини не добулися, тільки зробили на 52 зол. шкоди. Звідси пішли до Миколи Новосада, сина Семка, вибили у нього вікна, в коморі розпороли перину, висипали з неї пір'я і до того пір'я висипали муку. В Павла Піговича (голови надзірної ради кооперативи) вибили вікна і в коморі розсипали збіжжя з мішків на підлогу. В Михайла Женчишина (українця-латинника) вибили вікна і висипали муку і збіжжя та змішали до того викину з бочки квасну капусту. Потім прийшли до

Степана Посьмітюха до хати, але жінка почала просити, щоб не нищили нічого. Тоді один з тих людей сказав по польськи: «Не вольно!» і всі забралися, нічого не руйнуючи. В Гриця Стеця вибили вікна й один вдарив його жінку. В Івана Бодівського (касієра кооперативи) в коморі порозсипали збіжжя з мішків і набили його дочку, яка спала в коморі. Вибили ще вікна в Яська Абрагамовича і Миколи Мальчоса. Крім того набили двох вартівників, які сторожили телеграфічних стовпів. Аж як почало розвиднятися і побуджені люди зорієнтувалися, що поголоски про військо є видумкою і що військо в селі нема, кинулися за бандитами. Тоді бандити втікли в невідомім напрямі. Передтим ще ушкодили ті самі зухвальці український пам'ятник».

а як у него запутається який хлопець то той має бути женихом.

Історичний спогад:

8 грудня 1868 р. założено у Львові Товариство «Просвіту».

— **Встидайтеся!** В Ішкові, пов. Підгайці, місцеві молоді галабурдники пообрізували хвости коням одного господаря з сусіднього села, що приїхав до Ішкова на весілля. Коли пошкодований звернув увагу, що це дикий вибрик, деякі молодці ще й насміхалися. — Чи знають ті темняки, що такі дурні вибрики приносять ганьбу цілому селу?

— **Клеветник перед судом.** Ромуальд Десага, почтовий урядовець у Львові, очернив о. Юліана Дзеровича, директора III. учит. семинара у Львові, що ніби о. Дзерович мав з ним в урядовій справі дуже грубо обійтися а ще й грозити та не хотів говорити по польськи і т. п. Ті наклепи оголосив пан Десага в україножерній газеті «Слово Польське» і на тій підставі кураторія звільнила о. Дзеровича із служби. О. Дзерович заскаржив клеветника до суду, а перед судом усі закиди Десаги проти о. Дзеровича, — показали неправдивими. Тоді пан Десага бачучи, що треба буде сидіти в арешті за брехню, упокорився перед о. Дзеровичем і перепросив його.

О. Дзерович, як священник не настоював на тому, аби того панка суд покарав, і простив йому. Цікаво, чи Кураторія, яка так поспішила звільнити о. Дзеровича із служби на основі звичайної брехні, — направить тепер його кривду.

— **«Вертеп» не вийде.** «Новий Український Вертеп», який ми були заповіли, цього року не вийде, аж на другий рік.

НОВИНКИ.

Календар на тиждень.

ГРУДЕНЬ 7—13.

7. Неділя, 26 по С. Катерини вчм.
8. Понеділок, Климентія.
9. Вівторок, Аліпія.
10. Середа, Якова Перс.
11. Четвер, Стефана прпмч.
12. П'ятниця, Парамона і Філіомена.
13. Субота, Андрея первозванного апост.

Увага: Свята в цьому тижні спільні українцям греко-катол. і православним.

Погода на цей тиждень запові-

дається погана. Від 9 до 15 календар ворожить дощ.

Відміни місяця.

Повня, дня 6 грудня о год. 4 р.
Нів, дня 20 грудня о год. 8.40.

Як нарід приповідає:

У грудні заяць бідний а ловець багатий.

На Святу Катерину ховайся під перину.

Зимовий Юрій мости мостить, а Микола гвоздем побиває.

Народні повіря на Св. Андрея:

Дівчата ворожать про свою долю з відливів воску. Заставляють пастки на женихів, напр. протягують через стежку, чи дорогу шнур,

Читання з історії України

94)

Дальший опис битви під Зборовом. (15—16 серпня 1649).

Ми дійшли до тої хвилі, коли напроти наступаючих козаків і Татарів вийшов королівський парламент і хотів їх стримати, та наступаючі рушили по хвилі далі вперед і парламентар мусів утікати.

Татари кинулися спершу на праве крило польського війська і почали викликати на «герці» (на двобої). Козацький полковник Нечай стояв з своїм полком недалеко і післав до Поляків гонця з такими словами: «Наша козацька оборона вам не згодилася, тоже бийтеся тепер самі з Татарами!» Поляки стояли в рядах і не рушались. Тоді Татари лишили праве крило, миттю пробігли поперед середину війська й опинилися на лівім крилі (Любомірського), де вже почали битву і козаки. Загомоніли голосні окрики. Татари кричали «Алла!», козаки «Слава!», а Поляки «Єзус-Марія!»

Три рази подавалося польське військо в зад і три рази завертали його власні полководці вперед. На решті Татари врзалися в середину Поляків і поділили їх на гуртки, так, що серед диму не видно було, де свій а де ворог. Поляки кинулися втікати а Татари й козаки гнали їх на всі сторони й убивали немілосердно.

Якийсь шляхтич Пузовскі, якому татарська стріла прошила обі щоки і

там лишилася, побіг перед короля й звістив йому, що ліве крило пропаде. Король лишив своє місце в середині війська і кинувся зупинити утікаючу шляхту:

— «Панове! Не покидайте мене! Не губіть Польщі!»

Він власноручно брав за поводи утікаючі коні зі шляхтою, підіймав з землі покинені польські хоругви й усякими способами, просьбами і грозями старався завернути перестрашену шляхту. Йому це на хвилю вдалося. Ліве крило знову яко тако зібралося й кинулося на козаків і Татарів, але було зметене й знову подалося взад.

Тоді король почував назад та рушив німецьку піхоту і кавалерію, а рівночасно й Оссолинські з усім правим крилом пустився розбитим на поміч.

Король — як описують очевидці — був у розпущі і доказував хоробрости. Він уганявся здовж польських лав і загірив усіх до бою так, що вкінці знову усі рушили на козаків і татарів. Цим разом Поляки билися дуже зазято, — але раптом насунула на них свіжа орда татарів і сотні козаків, що пхалися в огонь і в кров, не думаючи про жадну небезпеку. Очевидець каже, що козаки й татари сунули в бій, наче сліпі, і тому нічого не боялися й ніхто не міг перед ними встоятися.

Та й Поляки трималися, бо знали, що як щораз відступлять, то все пропаде. Так при кровавій роботі захопила всіх ніч. Поляки на-

скорі окружили себе валами, а козаки й татари окружили їх зі всіх сторін. Всі почали ждати ранку, думаючи, що рано мусить уся справа вирішитися.

В польськім таборі тої ночі була розпука. Король зібрав старшин на раду і більшість з них сказала, що все пропало. Деякі радили, щоб якось вивести короля з табору, щоб бодай він лишився живим і вільним. Але король сказав, що лишиться разом з військом аж до кінця. Деякі радили, щоб прорватися крізь ворожі ряди й злучитися з Вишневецьким під Збаражем. Та на це ніхто не годився.

Нарешті піддав найхитрішу думку старий кандлер Оссолинські. Він порадив, щоб король написав чемний лист до татарського хана і щоб всімакими обіцянками відвів хана від союзу з козаками. Сю думку приймили всі і рішили спробувати цастя. Зараз вислали до хана полоненого татарина з довгим листом. В листі король пригадував ханови, що колись попередний король Володислав поміг йому відібрати своє царство, а тепер він разом з «бунтівниками» іде проти Польщі. Він остерігав хана, що козаки можуть і проти татар обернути свою зброю, і просив, аби хан порозумівся з королем, як рівний з рівним, а козаків і Хмельницького покинув.

Післанець пішов з тим листом у татарський табір, а король молився і обіздив свій табір, щоб вояки бачили, що він не втік, бо хтось пустив був вечером чутку, що ко-

роль утік з більшими панами з табору, а вояків лишив на поталу. Крім короля ходили поміж військом старшини й нарочно пускали чутку, що татари хотять зрадити козаків, отже нема чого боятися. Але мимо всього таки два ротмістри (Бежедькі і Гадзінські) утікли тої ночі з своїми сотнями з табору.

Настав понеділок, 16. серпня. Цього дня билися з Поляками головні козаки. На приказ Хмельницького полковник Гладкий почав штурмувати місто Зборов, а друга частина козаків напала на польський табір. Зборовські міщани задзвонили в дзвони, пристали до козаків і розбили польських драгунів. Козаки зайняли церков на краю міста й звідти почали бити гарматами з боку в польський табір.

Тимчасом друга часть козаків розбила вже королівських гусарів, займила табір і почала добиратися до короля, що оточений горсткою найвідважніших кричав: «Ратуйте мене і вітчизну!»

Ще хвиля і польський король Ян Казимир поповбив був у полон українського гетьмана. Та раптом з козацького табору розляглися оклики: «Згода! Згода!» Правда, ще довго не втихала битва між розлюченими противниками, але від короля козаки відступили на виразний приказ Хмельницького. Битва перервалася.

Про причини цього несподіваного кроку напишемо в слідуєчій числі.

(Дальше буде).

—o—

— **Смертельно загоріли.** Родина Хаїма Мосінгера в Рудках натопила в печі вуглем, заткала комин і пішла спати. До рана усі (трое осіб) смертельно загоріли. Старий Хаїм вмер відразу а синів Лейзера і Лейбу лікарі стараються врятувати.

— **Труп сержанта під мохом.** На литовсько-польській границі коло села Филипович найшли недавно в лісі під мохом тіло сержанта КОП (пограничників) Анджея Порульського. Підозрівають, що його вбили пачкарі.

— **Скажений пес у школі.** В селі Кошелові коло Варшави підчас шкільної науки влетів до школи скажений пес і кинувся на учнів. Діти в страшному переполосі повтікали через вікна та всеж пес покусавав аж 12 дітей і вчительку. На крик дітей збіглися селяни і вбили скаженого пса.

— **На милування нема силування.** В Стрілках, пов. Старий Самбір, женився молодий І. К. з молодою дівчиною з тогож села. Коли священник запитав молоду, як звичайно при шлюбі, чи вона добровільно, з власної охоти бере собі на мужа того І. К. — дівчина відповіла, що його ані не любить, ані не хоче. Очевидно, священник не міг дати шлюбу і весілля розійшлося. Ця подія стала швидкоголосна на ціле Підгір'я. — Гадаємо що завинили і родичі і молоді. Родичі не повинні були силувати дівчину, аби віддавалася за нелюба, жених не повинен був накидуватися силоміць, а знов дівчина повинна була ще при сватанні сказати, що нізащо не хоче того жениха і за него не піде, а не приводити родичів до кошту у такий скрутний час. Зрештою той поступок дівчини дуже мужний і гарний. Ліпше сказати перед шлюбом, як і що, аніж потім мучитися непотрібно ціле життя.

— **Належить пенсія чи ні?** Добродій Кремпа Францішек мав особливе щастя до виборів, бо все коли кандидовав, виходив послом і все з краківської округи. Так послувався він щось 35 років і ще за Австрії належав до старих послів. Та ось в цих виборах його не поставили на списку кандидатів і він очевидно не вийшов послом. Тоді Кремпа розжалолюбився, сів і написав до президента просьбу, щоби йому за 35-літнє ретельне пословання дати емеритуру так, як усякому вислуженому урядникови. Та всеж як пишуть газети на ту пенсію є мала надія.

— **Чорношкірі жиди.** В африканській державі Абіссинії живе племя Фалаші, що числить около 50 тисяч осіб. Це племя є здавна давна жидівське, а зайшло до Абіссинії ще десь за царя Соломона, отже яких півтретя тисячі років тому. Та хоч це племя вже так давно мешкає серед чужого народу, всеж таки воно ще до нині добре заховало свою окрему релігію. Лише мова за той час змінилася на абіссинську ну — і барва шкіри. Ці жиди цілковито чорні, так як абіссинці. Видно, що перебуваючи довгі століття в горячому підсонню, покоління тих жидів чорніли поступенно щораз більше, аж врешті й зовсім почорніли. Ті чорні жиди мають там бути дуже поборжні й ретельні і є загальнолюблені.

— **Рудно, к. Львова.** Мимо агітації інших лист, листа ч. 11. мала при виборах до союму 270 го-

лосів, «Одинка»—216, інші листи разом 97. До сенату: 11-ка мала 157, «Одинка» 114, інші листи разом 42.

— **Варти з Доброполі.** В селі Доброполе, пов. Бучач, громадяни вже від 20. вересня роблять нічну й денну варту коло місцевого фільварку. Що ночі від 6. вечером до 6. рано мусить шість вартівників з села пильнувати панського добра. В день від 6. рано до 6. вечером вартують жінки. Що ночі коло постерунку поліції мусіла стояти готова фіра, а від 27. X. до 2. XI. ще коло телеграфічних дротів подвох вартівників на кілометр. Люде вже чисто замучені й заморені. 6. листопада вечером приїхав в село автом староста з Бучача, скликав радних і обіцяв їм, що воевідство скасує варту, але радні повині підписати ухвалу, що громада бере повну запоруку за випадки вогню на фільварку а також за спокій в селі. Усі радні чомусь ту ухвалу підписали. — Громадяни просять свого посла із свого округу, щоби порадив їм, якби ту поруку зняти з громади, бо це важкий тягар.

— **Хтось вбив колоніста.** В селі Бабинники повіт Свенцяни коло Вильна убив хтось бувшого капітана польської армії, а тепер колоніста-осадника Бенішевича. Його вбито мабуть із засідки коло його власної стодоли. Вбийників не відкрили.

— **Поліцей застрілив бандита.** В Потиличі, пов. Рава Руска, комендант постерунку Мазурек здибав в коршмі Ст. Якимціва, запідозреного в бандитизмі і хотів його арештувати. Якимців витягнув бравнінг і стрілив тричі до ком. Мазурека, та не вцілив, а тоді Мазурек застрілив Якимціва на місці.

— **Наслідки темноти.** Нам пишуть: Село Жерники, пов. Томашів, на Холмщині, потапає в темі. Тому не диво, що трапляються такі випадки. Гриць Батенько ходив три роки до Зені Б., аж знайшлася дитинка. Гриць обіцяв женитися і в п'ятницю 7. листопада мав бути шлюб. Але в вівторок 4. листопада Гриць прийшов до Зені, як була сама і — коли Зеня вийшла з хати (понесла свиням їсти), тоді Гриць дав дитині оцту. Мати в розпучі повезла дитину до лікаря — та не допомогло. Дитина вмерла. 5. листопада. Поліція арештувала Гриця й Зеню, бо Гриць каже, що то Зеня отруїла дитину. Та правда вийде наверх.

— **За свою дитину.** На Знесінню коло Львова знасилював якийсь 65-літний Пужак 6-літню дівчинку. Дівчина сказала це батькові, Федькови Мацібухови, а цей в розпучі ударив Пужака буком і вбив його на місці. Суд звільнив батька від вини і кари.

— **Посіпаки.** В Семигинові, пов. Стрий, дня 7. листопада напав пан-

ський польовий із своїм сином на пастухів, що пасли худобу на ви-наймленій від жидів леваді. Польовий стрілив до 16-літнього хлопця Гриня Пицка і ранив його важко в ногу. Син польового кинувся на Ілька Кастрани і пробив його ножем. Раненого Пицка відвіз батько до шпиталю. (Від Редакції: Батьки покалічених повинні зараз внести скаргу до прокуратури при окр. суді в Стрию. До скарги не треба стемплів).

— **Випустив в'язня і сам з ним втік.** Книговедець в'язниці в місті Грудзьодз (на Поморю) Романовські випустив політичного в'язня, литовця Римковського на волю і сам з ним втік, мабуть на Литву.

— **Скривдили «бідного» чоловіка.** Вищий урядовець варшавського магістрату Г. Домбровські вкрав з каси магістрату щось коло 200 тисяч золотих, а коли це виявилось, пробував застрілитися. Він чувся покривджений, бо як сам заявив, украв лише сто тисяч, а не двіста.

— **Гниле м'ясо.** В одній сотні 9 полку піхоти в Замостю захорували нагло усі вояки на животі. Слідство виявило, що вони затроїлися зіпсованим м'ясом, яке дістали на обід. Хорі вояки лежать в шпиталі.

—0—

ЩО В СВІТІ ЧУВАТИ?

Нова змова на Україні?

З Москви повідомляють, що на Україні викрито нову протибільшовицьку змову і арештовано в Харкові кількох Українців. Члени тайної організації мали намір опанувати військові відділи, оголосити Україну незалежною республікою, створити новий уряд, який провадив би супроти селян більш згідливу політику. Арештовано 91 осіб, між ними і визначних комуністів української народності.

Бунт чорноморських моряків?

Румунські газети пишуть, що на кількох кораблях на Чорнім Морі збунтувалися моряки — противники Сталіна і звели бій з прихильниками Сталіна.

Горять огні.

Під Києвом підпалив хтось комуністичний фільварок «Червоний Жовтень». Коли будинки запалилися, хтось обстрілював цілий фільварок, аби комуністи не могли ратуватися. Згинули в огні три комуністи.

Повстанці.

В різних місцях України повстанчі селянські ватаги озброєні в кріси та ножі, нападають на рільничі комуні та сільські та окружні ради і розстрілюють комуністів. «Комуніст» пише, що в Тульчині вбито інспектора рільничих комун Брусіловського, в Дубовім Гаю на Полтавщині вбито голову комахейки Воронича, в селі Чарнецькім під Києвом селяни замкнули в хаті предсідника ради Михайленка і підпалили хату, так, що Михайленко разом із родиною згорів у вогні. В Старицях Великих у Київщині вбито керівника ревізиції збіжжа

Гірського. На Полтавщині в селі Буди вбито комуніста Пискуна.

Цікаве, що зброю для повстанців достарчають вояки червоної армії. До повстанців долучилось багато вояків. На Україні оперує тепер майже 20 повстанчих ватаг.

Поголоски про революцію в Москві заперечують.

Всі поголоски про якісь заворушення в Москві показалися неправдивими. За те газети впевнюють, що там положення дуже напружене, бо нема згоди між головними членами большевицької влади. Але ствердити, що там справді діється або що може статися, дуже важко.

Великий політичний процес.

У Москві зачався процес проти інженерів, що були управителями різних фабрик і копалень. Їх обвинувачують, що вони були в розумінню з деякими західними державами. (Про це ми вже писали в попереднім числі). При переслуханню вони заперечують свою вину.

Заворушення в Сибірі.

В західній Сибірі недалеко Иркутська вибухли селянські заворушення. Селяни з 6 сіл утворили повстанчі відділи, спалили кілька рільничих комун і нападають на радянські уряди. На днях ці повстанці спалили комуну «Нове Життя» і вбили комуніста Оскерова, за що розстріляно 4 селян. В місті Нагінську робітники вбили комуніста Савіна.

Робітники проти комуністів.

У кількох фабриках робітники ви-

ступали на вічах із гострою критикою політики Сталіна. В Ленінграді робітники напали на голову ячейки Сорокіна і вбили його. Д. П. У. арештувало кількох робітників. Таке діється і на Україні та над Доном, звідки, як пише «Комуніст», комуністичні діячі втікають масово зі страху перед робітниками.

Про зміну договорів далі пишуть.

Італійські й німецькі газети пишуть щораз більше про те, що мусить бути зміна повоєнних договорів, бо інакше ніколи не буде спокою.

Деякі держави (прим. Франція) не хотять про це чути, бо вона й деякі слабкі держави, що є під її опікою, дуже бояться всяких змін. Та до тих змін скорше чи пізніше мусить прийти.

Піلسудські усувається від політики?

Газети доносять, що Пілсудські мабуть не увійде в склад нового уряду. Він — як пишуть вийде на острів Мадейру (коло Іспанії), або до Франції, або до Італії. Там пробуде з 6 місяців для пораткування здоров'я.

Німці пишуть до Союзу Народів.

Німецький уряд вніс ноту до Союзу Народів про те, як на польським Гор. Шлеську відбулися вибори. М. и. повідомляє, що на Шлеську позбавлено 30 тисяч німців права голосування, заперечуючи їх державну приналежність.

Морози в Америці.

В північній Америці потиснули

сильні морози. До 29. листопада замерзло там 50 люда. Впав глибокий сніг, аж поїзди поставали.

КОМУНІКАТ ПАРТІЇ УНД-ОБЕДНАННЯ.

Екзекутива партії Укр. Нац. Демокр. Об'єднання видала Комунікат, в якому висловлює найглибшу пошану і подяку всім українським виборцям, що мимо відомих умовин масово голосували на листу ч. 11 і тим засвідчили свідомість і дисциплінованість українського народу. Зокрема дякує всім мужам довіря і тим громадянам, що з пожертвуванням себе допомогли до такого вислідку виборів, який — з огляду на обставини — треба вважати великою перемогою. Екзекутива запевнює, що вибрані послы не заведуть довіря українського народу і гідно будуть боронити прав Народу.

—о—

Напастьють єпископа.

Деякі польські газети нацьковують влади проти Преосв. єпископа Івана Бучка. Вони пишуть, що єпископ зібрав усякі описи подій у Галичині і післав їх разом до папи, до Риму. Ті описи — як пишуть польські газети — видрукували заграничні газети. Польські газети твердять, що ті описи неправдиві і що за це повинні потягнути єпископа до відповідальності.

Чутки з близька.

9. грудня має зібратися новий польський сойм. Говорять, що сойм отворить промовою Пілсудські. Передбачують також, що мабуть він буде президентом Польщі, коли скінчиться каденція Мосціцького (в 1933 р.) або якби прийшло до зміни конституції.

Пишуть і балакають також про інші зміни, але краще вивчати і знати, що є, аніж бавитися в пророка, що буде. Сойм мавби найперше ухвалити бюджет, а потім приступити до зміни конституції, якби на це знайшлася в соймі потрібна більшість.

Кілька польських б. послів, що сиділи в Бересті, опинилися вже за ґрати на волі. Але всіх дивує те, що вони нікому не хотять давати жадних вияснень, як їм там жилося і поводитися.

Домагаймося охорони!

Від недавнього часу надходять до нашої і до інших українських часописів дописи про щораз частіші напади якихось озброєних бандитів на українські сільські установи, головню на кооперативи. Крім дописів про тих бандитів, які ночами нападають і зникають, надходять дописи про те, що роблять по деяких місцевостях «стшельци». Деякі дописи про одно й друге є того роду, що волос дубом стає.

Деякі з тих дописів були вже поміщені і в нас і в інших газетах, а в цім числі передруковуємо допис про такий напад на село Ілавче в Тернопільщині. (Передруковуємо з «Діла», де та допись не була сконфіскована). Тепер ми дістали подібні дописи з Яструбич

Календар ЗОЛОТИЙ КОЛОС

на 1931 рік

вже на вичерпання. Маємо тільки невеличкий запас, якого за тиждень зовсім бракує.

КУПУЙТЕ КАЛЕНДАРІ

чим скорше у своїх мужів довіря, а де ще нема мужів довіря, то замовляйте впрост в Редакції, щоби опісля не забракло, як то було минулого року.

МУЖІ ДОВІРЯ

висилайте гроші за продані календарі чим скорше. Тому, що замовлення на календарі напливають далі, то ми думаємо над тим, щоби надрукувати ще бодай 10 000 календарів. Просимо мужів довіря по можливості випродати календарі до 20. грудня, так щоби ми мали ще час надрукувати свіжі.

Адміністрація

695 за́по́мог по 120 золотих

на суму 83.400 золотих

Кому признаємо дальші за́по́моги від 692-ої до 695-ої?

692. Корпак Михайло, Денисів, пов. Тернопіль, корова впала 17. листопада 1930.

693. Мазурик Антін, Гермаківка, пов. Борщів, бугай впав 19. листопада 1930.

694. Леник Іван, Дрищів, поч. Горожанка, пов. Рогатин, корова впала 24. листопада 1930.

695. Горадчук Михайло Миколи, Обертин, пов. Городенка, корова впала 25 листопада 1930.

Увага: За́по́моги — по стягненню цілорічної передплати — вишлемо — на руки мужів довіря до 14 днів від дня оголошення, оскільки до того часу не дійде до нашого відомства яка важна причина, що могла би

спонукати нас поновно доходити правдивості випадку або відкликати котру з тих признаних за́по́мог.

Кому не можемо признати за́по́моги?

Шарюк Іван, Вислок долішний, пов. Сянік, передплату мав заплачену до 30. червня 1930, і перервав, а відновив аж 20. жовтня 1930 р. Корова впала 17. листопада 1930, отже від дня відновлення передплати не минув ще місяць.

Ольшанський Семко, Корчівка, пов. Жидачів, корова впала 29. вересня, а повідомив аж 28 листопада 1930. (Повідомити треба до 5 днів).

Феркуняк Іван, син Юри, Косів, за коні за́по́мог не признаємо.

і з Мищева (Сокальщина). Дотепер невідомо нам, чи бодай один з тих таємничих бандитів є зловлений і відданий до судового покарання.

Мусимо перед дальшими такими напастями боронитися правними способами, які нам на підставі існуючих законів прислужують. Отже нехай ті громади, в яких були або будуть такі випадки бандитизму, звертаються до поліції за негайною помічю. Крім того нехай зараз висилають делегації до свого староства. Староста є найвищим урядником в повіті і він має під своєю орудою владу безпеченства майна і життя горожан. Треба домогатися, аби силою своєї влади старався вкоротити ті виступи невідомих людців, що чигають на людське майно і життя. (Зачуваємо, що такі делегації у деяких староств уже були).

Крім того про такі випадки треба зараз докладно писати до ново-вибраних українських послів свого округу (можна писати на адресу: «Народня Канцелярія», Львів, вул. Костюшки 1). Наші нові послы на тій підставі певно внесуть в соймі інтерпеляцію.

А в доразових випадках, якби десь таке трапилося, як в Ілавчи треба якимось способом залярму-

вати ціле село, головню там, де на місці нема поліції, щоби це вчула поліція в сусіднім селі і спішила на поміч. Хоча бандити були би узброєні, то всеж таки на таку поставу села вицофаються.

Колиж десь люди бандита пізнали й мають свідків, повинні зараз домагатися його арештування і донести про все до прокуратури.

Мусимо довести такі випадки до відома відповідних властей і домогатися законної охорони для свого майна й життя і для культурно-освітніх та економічних установ.

Ті хрести на них упадуть.

Як ми вже писали, в останніх часах якісь невисліджені бандити знищили кілька пам'ятників і христів на могилах поляглих. Подібно знищили бомбою пам'ятник у Бернадівці пов. Тербовля, дня 10. листопада.

Вісти з Волині.

В Луцьку арештували були кількох українських діячів (Я. Кобилянський, І. Власовський, Ол. Ковалевський, В. Островський, Іван Бондарук і С. Вишнівський), але по кількох днях вийшли всі на волю. Звільнили також тих селян з околиці Луцька, що їх були арештували.

В Луцьку якісь злочинці напастували І. Власовського на вулиці, обкидали камінням домівку «Сільського Господаря» і ограбили склеп «Нар. Торговлі». Староста обіцяв постаратися, щоби шумовиння перестало воювати.

Реклямуйте!

Богато наших передплатників нарікає, що не дістали двох останніх (47 і 48) чисел «Нар. Справи». Тому повідомляємо, що ті числа ми як звичайно, вислали для усіх наших передплатників, отже як хто не одержав, то не наша в тім вина. Тому, хто не одержав газети, повинен її зараз на пошті зареклямувати. Знова інші передплатники нарікають, що газету одержали, але нумерки 11-ки хтось віддер чи посмарував. — Ці справи віддамо нашим новим послам.

—о—

ДОКАЗ СВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

«Діло» і «Новий Час» друкують довгі ряди сіл з вислідом голосування. З тих табличок видно, що у всіх селах Східної Галичини (з малими винятками) величезна більшість голосів при голосуванні до сойму і сенату впала на ч. 11. Як з тої більшості голосів зробилася потім меншість мандатів, Бог один знає. Але нам головне те, що нарід при тих виборах показав свою свідомість.

НА ВОЛІ.

З львівської тюрми випущено Мих. Карпинця з Рісни руської, п. Львів. Він сидів цілий місяць, підозрілий у якомсь нібито порозумінні з УВО.

На волю вийшов також посол Др. Ст. Біляк і буде відповідати з вільної стопи за \$ 65 (накликуння до заворушень). Др. Біляк вибраний тепер послом в Самбірському окрузі.

Братя Поліщуки.

Українська листа ч. 11. в округах Берестя і Пинськ була уневажнена. Та нам пишуть, що мимо того багато свідомих Поліщуків віддавало при голосуванні картки з ч. 11. Це вказує, що братя Поліщуки освідомлюються, «хто вони і чий діти»... Про те, як виглядали вибори на Полісію, або на Волині, не можемо тай не дуже потребуємо писати. Вони були подібні до виборів у Галичині, та найліпшим їх образом є їхній вислід.

КАНЦЕЛЯРІЯ УНДА ВІДЧИНЕНА.

Як відомо, перед місяцем, поліція перевела була ревізію в Канцелярії Укр. Нац. Демокр. Об'єднання і тоді заарештувала голову Д-ра Д. Левицького та секретаря Д-ра Л. Макарушку, а Канцелярію були опечатали. Дня 26. листопада поліція відчинила канцелярію і передала її сенаторови М. Галушинському. Тому всі письма в справах партії і всякі поради та інше можна вже посилати на адресу: «Народня Канцелярія», Львів, вул. Костюшка 1 а, II. п.

Адвокат

Др. Степан Шухевич

веде свою канцелярію

Львів, Чарнецького 24.

Д-р. Євген Дурделло

бувш. лікар заграничних клінік, спеціаліст шкірних, венеричних і сексуальних недуг та лікарської косметики
ординує від 8—10½, 14—18 в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. [Діатермія. Криотерапія. Сепараткові почекальні].
Львів, вул. Сикстуська ч. 22. III. п. 737.
Телефон 65—87.

УКРАЇНСЬКІЙ ДИТИНІ

Ч. 21

ЗА РІДНОГО БАТЬКА.

Тому шіснайцять літ (в 1914 році) почалася світова війна і на Східну Галичину посунулися московські війська. Москалі дуже не люблять українського народу. Тож у кожному нашій селі слідили свідомих людей, чи вона щось не планують проти Москалів.

Дуже лютий командант був у селі Ясенівці. Він приказав своїм воякам перевести ревізії у всіх свідоміших хатах. А до тої роботи вибрав найлютіших москалів, туркменів і кількох китайців, що служили в московським війську.

Вони почали нападати на хати й перешукувати, чи нема де зброї, українських книжок, газет або портретів Шевченка. А при тім били усіх без розбору: молодих і старих, чоловіків і жінок. Били нагаями і прикладами крісів тай кололи шаблями. Хто міг, утікав заздалегідь у ліс і там укривався. По селі чути було плач жінок і малих дітей, дикі крики вояків і вистріли з рушниць. Бо то була страшна війна і страшний, дикий і некультурний ворог, що не питав, чи хто винен, чи не винен. Хотів тільки познущатися над народом.

До хати Василя Бистрого, (найсвідомішого чоловіка в селі), впало також кілька таких вояків і застали його в хаті.

— Маєш Шевченка? — закричав старший, а жінка і діти в плач. Не плакав тільки десятилітній Петрусь. Він стиснув уста і люто дивився на напасників.

Василь сказав: — Не маю.

— Будемо шукати! — крикнув старший і вояки кинулися шукати. Перевернули все горі дном, побили начиння і порізали одіж, розкинули стріху, повисипали зерно й муку, та нічого не знайшли.

Аж сам старший зігнувся раптом під постіль і крикнув:

— Ось! Ось він!

І підняв образ Шевченка високо в гору, а потім помняв і подер його на кусні. Було очевидне, що той образ він мав при собі та вдавав, що ніби то знайшов при ревізії, аби мати причину, мучити господаря.

— Двадцять п'ять нагаїв! — крикнув старший до вояків.

Василя вхопили й кинули на землю а один дикий туркмен приступив з нагаєм. Василюха й діти почали ридати під небеса, та се не помагало.

— Бий! — сказав старший.

Вояк підняв нагайку, — та в тій хвилі малий Петрусь станув перед москалем і сказав:

— Пане, кажіть бити мене замість мого тата! Бо мій тато може згинуть під ударами, а що тоді збилаби моя мати з дрібними дітьми? А їх є ще троє, менших від мене. Тож най радше потерплю або й згину я, аніж має терпіти мій добрий батько і моя мати і мої молодші братчики й сестричка.

Туркмен розумів дещо по українськи. Тож почувши слова десятилітнього хлопчини, не вдарив

старого Василя, але подивився на свого команданта.

Та командант розлютився ще більше.

— Бий, кажу! — крикнув він до вояка.

Та в тій хвилі малий Петрусь упав на лежачого батька і міцно обняв його руками. Туркмен побачив, що не вдасться йому вдарити батька так, аби не захопити нагаєм і дрібних ніжок Петруся.

— Нет! Моя не бити! — сказав раптом дикий Туркмен ломаною московщиною. — Дитя не бити! Отца не бити! — І він кинув свою нагайку на землю.

— Я тебе застрілю! — крикнув старший до вояка.

— Харашо! Твоя стріляти — а моя не бити!.. — відповів Туркмен, що значило: «Хоча ти мене застріль, я не буду бити!»

Командант змірився вже до вояка, але глянувши на ридуючі діти і на Петруся, нагло дивно змінився. Якесь доброта обізвалася в його жорстокій душі, його люто десь пропала, він глянув лагідніше і сказав до вояка:

— Твоя правда. Не будемо звірами!

— А ти, хазяїне, маєш доброго сина! — закликав Москаль до Василя. — Вставай, ми тебе не каремо. Твій син зм'якчив серце навіть мого дикого Туркмена.

І командант з вояками вийшов з хати.

Отак то діти будять часом мило серця і в найлютішого ворога. А в кого не збудять, той є хіба звіром у людському тілі.

Просіть діти, Бога, аби нас заодно хоронив від таких ворогів.

— І. —

Японські діти.



На сім образку бачите своїх ровесників з далекої Японії. Між ними сидить японський учитель від казок, байок і оповідань. Він уміє оповідати дуже цікаві і поучаючі байочки, тому всі діти дуже радо його слухають. Се мандрівний учитель. Він ходить з села до села, з міста до міста, побуде в школі або в якимсь домі день або два, розкаже дітям багато казок і мандрує далі. А живе з того, що дадуть йому діти або їх родичі. Японські діти дуже чемні, пильні і розумні, — тим вони подібні до українських.

Японія, се край, дуже далеко від нас на схід, — такий завеликий, як Україна, а японський нарід також має майже стільки людей, що й український. Японці мають свою державу і є дуже культурним народом. Тому мають у цілім світі велике значіння.

— О —

МИ БОГАТІ!

Ой, не плач же, мій розмаю,
Що ти вбогий в ріднім краю,
Що лиш смуток, сльози, болі
Маєш із давної долі!
Се неправда, ні, дитино, —
Ти багатий, любий сину! !

Ти Вкраїнець! Це є славне
Імя, миле, стародавнє!
Чи не знаєш, скільки чести
Може се імя принести,
І як гордо бєсь серденько,
Як устами вимовляєш:
Се Хмельницький! То Шевченко!..
Тож не плач ти, мій розмаю,

Що ти вбогий в ріднім краю!
Назва та тебе вкращає,
Давна слава в ній дрімає.

Урожайне твоє поле,
Степ філює, ген, довкола,
Твої бори і діброви,
Коні, вівці і корови,
А в твоїм ряснім садочку
Зріє овоч в холодочку,
Груші, яблука румяні,
Ніби Богом мальовані.

Цвітом вкриті твої луки,
В горах води — шуми гуки,
А Дніпро граніти оре,
Гонить човна в сине море.
Лан твій нині й в давні літа
Хлібом все кормив пів світа,

Повні риби твої ріки,
Твоє зілля — добрі ліки,
Мід дарують твої пчоли,
На Підгір'ю повно соли,
Є і срібла, є і міді,
Що й завидують сусіди,
І заліза не бракує,

З нього плуги, з нього збруя.
Тож радій, мій юний цвіте,
Маєш скарби в заповіті!
Тож не падай у розпуку,
В нас є скарби — не руїна!
Ще подасть нам Господь руку,
Встане рідна ще країна!
За Вл. Белзою — Ю. Ш.).

Переживемо!

Упав сніжок, покрив гайок,
Всі гори тай долини,
Де були цвіти, там тепер
Біліють ті сніжини.

Та хочби стежку замело
Глибокими снігами,
І хочби ріки всі нараз
Покрилися ледами, —

До школи радо ти спіши,
Коханая дитино, —
Не бійсь морозу ні зими,
Не бійся хуртовини!

І хоч холодні вітри
Орати будуть поле,
Вперед завзято ти іди,
Дитя моє, соколе!

В твоїм серденьку най живе
Надія й думка рідна:
— Ми холод сей переживем,
Прийде Весна погідна!

Написав Теодор Курпіта.

Загадки.

(К. С.)

1. Біленька верета все поле закрила.
(лінь)

2. Хто носить найбільшу шапку в Вашім селі?
(холод)

3. Червоне теля чорну коровуссе.
(їжак)

4. Ішло лісом, не шелестіло, —
ішло водою, не плюскотіло, — до хати впало, гуку не дало.
(сніг)

В ШКОЛІ.

Учитель: Івасю! Чого не було перед війною, а тепер є?

Івась: Мене не було, пане вчителю.

Великий Молитвеник „Вірую“

Отримаєте даром,

коли зберете від п'ятих людей по 2 зол. 40 с. і вишлете разом (12 зол.) до Адміністрації „Народньої Справи“, Львів, ул. Боїмів 4.

Вам вишлемо зараз п'ять Молитвеників „Вірую“ для тих, що зложили Вам ті гроші, а шестий Молитвеник „Вірую“ вишлемо рівночасно для Вас безплатно, за Ваш труд.

Лист з Аргентини.

Під таким наголовком містить «Діло» в ч. 267 з дня 30. листопада 1930 слідує:

«Ілюстров. Курер Цодз.» з дня 20. листопада ц. р. подав такий лист, який прийшов до редакції від якогось робітника з Аргентини:

«Ми, польські емігранти в Аргентині звертаємося через «Іл. Курер Цодз.» за поміччю до наших братів у Польщі. (Підкреслення «ІКЦ»). Від кількох тижнів, від коли польський уряд забрався до ліквідації українських терористів у Сх. Галичині — падемо жертвою тутешніх українських емігрантів, котрі кермуються крайнім шовінізмом і ненавистю до всього, що польське.

«Як відомо, ми, поляки, маємо в Полудневій Америці з причини фальшивих понять тутешніх мешканців виїмково злу славу: уявляють собі нас як диких людей, а Польщу як некультурний край. Слово «поляко» (поляк) і «русо» (росіянин) значить тут щось найгірше, тому наш емігрант не може тут дістати праці. Але українці, завдяки своїй пропаганді, мають добрі посади і там, де один з них дістанеться, тягне за собою інших своїх братів.

«У нашій фабриці консерв у Росаріо працює біля 2.000 людей. З цього є половина українців, а може 30 поляків. Майже всі начальники є італійцями або українцями. З хвилиною, коли з Польщі наспіла вістка, що в Східній Галичині піднято боротьбу з українськими терористами, зачалося нагінка проти тих 30 поляків, котрі працюють у фабриці. Отож начальники українці склали фальшиве донесення про всіх поляків, представили їх за бандитів, за що всіх нас викинено з фабрики, як зредукованих робітників.

«З тої причини повстала під фабрикою сварка між поляками й українцями, а один з поляків, Павло Прокеш, котрому сказали «лях-бандит», ударив українця по лиці, за що оден з українців пробив ножем Прокеша, який погіб на місці. Поліція робить тепер слідство, але

воно є тільки формальністю, бо коли забють поляка, то тутешня поліція не звертає на те великої уваги».

При кінці автор цього листа пише:

«З тої причини кличемо помочи. Гайдамаки грозять нам пімстою і ми не знаємо, за що».

Хтось убив дідича.

26. листопада вечером застрілив хтось на дорозі з Денисова до Богатковець (пов. Підгайці) дідича Богатковець, Йосифа Войцеховського. Польські газети пишуть, що це мабуть політичне вбивство.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ.

Чому бідуємо.

Сьогодні і дитина знає, що збіжа, свині і худоба є незмірно дешеві, а хліб, штучні погної, машини, сало, мясо і одяг — дорогі. Рівнож не впали в ціні і інші фабричні вироби. Виходить що найбільше лихо впало чомусь на село, на хлібороба. Чомуж це воно так? запитаймо себе.

Нинішній світ є з природи себелюб, кождий нарід, а між кождим народом кождий стан чи то фабричних робітників, чи купців, чи кравців і інші, дбає лише про себе, а до другого йому немає жадного діла. З цього видно, що кожда кляса народу між собою веде тиху війну-боротьбу. Виграє в цій війні той, хто краще обстоїть свої інтереси.

Хто ж краще може обстояти свої інтереси? Яка кляса? Напевно всі ми скажемо, що та, яка є зорганізована, яка має свою організацію, управу, провід.

Робітники у фабриках є організовані. Їх провід робить умови з фабрикантом. Провід домагається, щоб робітника заасекурували, щоб платили лічницю, щоб його зі служби без

Помер із гризоти й сорому.

Бувший румунський міністер війни Мірцеску, що був замішаний в голосну шпінську справу (про неї ми недавно писали) помер недавно в тюрмі. Він хотів застрілитися ще як його прийшли арештувати, але це йому якось не вдалося.

Деяких польських послів випустили за кавцією.

Слідчий судія Демант випустив на волю кількох б. польських послів, що сиділи в Берестю. Між ними є Вітос, Ліберман, Дембські і інші. Кавція у висоті 5 тисяч до 10 тисяч золотих.

їх дозволу не звільняли, щоб платні їм не зменьшували, щоб фабричні вироби дешево не продавали і т. п. і з такою організованою силою не тільки фабрикант але і уряд рахується.

За границею так сильно організовані, купці, ремісники, пекарі, навіть садівники, городники, пасічники, хмілярі, тютюноводи то що. Безумовно, що вони не дають собі, як кажуть, «в кашу наплювати».

Тепер перейдім до нас, українських рільників, яких є 90 відсотків, серед нашого народу. Це є сила, яка мусіла диктувати свою правду хто лише їсть наш тяжко з землі добутий хліб. А на ділі що виходить? Коли хочеш купити машину — дорога, штучний погній — дорогий, навіть добірне насіння на посів — дороге. А наше збіжа в яке вкладено і дорогу машину і дороги погної і тяжкий труд, часто на дощи в болоті або в невиносимій спеці, — є дешеве. Аж лютє бере, деж та справедливість на світі. І не буде, шановні господарі. Не буде доти, доки ми не прозріємо і не зорганізуємось спільно.

Представте собі, що ми всі, або хоч більша частина, належимо до

якоїсь своєї організації. Провід цієї організації, обрахував, що нас коштує збіжа тільки а тільки і поклав на неї добру ціну. Цю ціну зголосивби до міністерства робіт чи хліборобства і подав її до біржі і з нас цієї ціни ніхто не переступивби. Все булоб, як треба. Нас би слухали.

Ви може скажете, що тоді ззаграниці би прислали дешевого збіжа. — О ні! — наша організація написалаб до міністерства торгівлі і домагалась би підвищити мито на чуже збіжа. Так це роблять і тепер Німці і у них збіжа є дорожче.

Але припустім, що наші домагання ніхто не узгляднить. Тоді організація наша заповідає всім, щоб збіжа не продавати дешевше, як ми постановили. І всі нерільники залишаються без хліба. Не бійтеся, за тиждень вже всіб кричали «гавт», а всякі купці ходилиб по селі і тихенько з під поли купувалиб хліб за добрі гроші, бо у місті тоді платилиб за хліб великі гроші.

Але це треба робити солідарно — всім, інакше нічого не вийде.

Отак робітники через свою організацію улаштовують страйки, коли їм або мало платять, або хотять платню зменшити і фабрикант слушає, бо нічого з тим не вдіють. От тому то всі вироби з міста є дорогі, а наші дешеві.

А тепер скажіть по совісті, коли ми будемо належати до якоїсь своєї організації? Коли ми зрозуміємо, що без цього дальше жити і вічно боротись не можливо, і що до цього — прийти мусить? Чим раніше, тим ліпше.

Гадаємо що кождий з Вас читачів скаже: — Та де це можливо, щоб і ми так робили, коли у нас є ще тисячі таких, що вірять у відьму, у чорта, у якесь щастя! Коли є безліч таких, що і газети не має в хаті, — деж ви його притягнете до організації, користь від якої буде видно не сьогодні і не завтра. Це не можливе. — Ну, як так, то щож, — хіба «спускайся на дно» і не нарікай на злидні!

Але так воно страшно не є. Ми що року ростемо. У нас вже зародки таких хліборобських організацій є, лише що ми не всі ще про це знаємо, а як і знаємо, то не здаємо собі справи, що то є і для

Як село Баранівка назвалося Розумівкою.

У вилах рік Ч. і П. стояло перед світовою заверухою велике але доста темне й вбоге село, Баранівка. Назву носило село від баранів, яких в нім було не мало. В селі стояла велика, стара церква, підперта сохою, а бані гойдалися й страшно скрипіли від подуву вітру, серед села виднів немалий будинок, покритий солом'яною стріхою, а купа дітий і дзвінок на стрісі вказували, що то школа. Вздовж дороги, що перетинала село, стояло п'ять коршем, з яких кожда як яка княгиня панувала над певною паланкою села. В селі читальні не було. Баранівці твердили, що читальні їм не треба, мовляв, з читальні ніхто волів ані корови не пригнав і не прижене. В свята, неділі а й в будні пересиджували Баранівці в коршмі і нараз п'яним, охриплим голосом славили коршму — ту княгиню, в якій людська праця гине. В коршмі сиділи багаті і бідні, одні пили з гарразу а другі з біди та жури.

З вибухом світової війни з оглядів стратегічних село Баранівка щезло з лиця землі, як колись Содом і Гомора, а Баранівців виселено до Чехії. На так званій евакуації в Чехії, долишній і горішній Австрії та Сирії, Баранівці пізнали, які вони «мудрі», отверезіли, взялися до праці, зачали числитися з часом. Баранівці працювали на чужині в господарствах і фабриках, багато бачили, дечого навчилися, змінили свій погляд на світ, на людей, на життя. Баранівці духово змінилися: працювали, щадили, бралися до промислу, торгівлі, молодші вчилися ремесла, щоб колись, як вернуть в рідне село, жити іншим життям, таким, як жили ті народи, серед яких Баранівці опинилися.

Минула світова хуртовина, але Баранівці не спішилися вертати до вітчизни, бо знали, що з рідного їх села лишився лише слід, лише місце, лише земля заросла бур'янами.

Та скоро потім збудилася в душі Баранівців туга за рідним селом і за краєм, і вони на шестім році скитальщини порозумівшись між собою і зібравшись під проводом старого, досвідного й розумного діда Охрима,

вернули до рідного села.

Зачалася праця, як в муравельнику, в новій Баранівці. Громадська толока покритася дуже густо землянками, тимчасовими домівками Баранівців. Баранівці слухали діда Охрима, як рідного батька, і під його проводом перевели зміж (комасацію) ґрунтів, побудували велику цегольню, а за якийсь час стояв серед відбудованого села ще й гарний, мурований, двоповерховий Народний Дім, а в нім містилась читальня і кооператива. Що вечера по цілоденній тяжкій праці сходилися Баранівці до читальні, де находили розривку, читаючи книжки та газети і радилися, що робити далі. В кооперативі купували Баранівці товари першої потреби і господарське знаряддя, а крім того діставали короткотермінову грошеву позичку. До кооперативи належала вся громада, навіть діти, тому то кооператива мала гріш до обороту і на позичку. Баранівці взяли до ремесла, позакладали різного рода варстати й кооперативні фабрики, всі заробляли гріш вдома, зайвих рук не було, тому ніхто не мусів іти за працею в світ, за межі села а й краю. А котрі

пішли, то на щось певне і прислали гріш домів.

І так за не дуже довгий час, бо лише за десять літ, село Баранівка гарно побудувалося, хатки пишались в вишневих садках, як панські палати, а в садах роями літали пчолы і давали своїм хазяїнам мід, з якого вони робили різного рода напій. Бо горівки не пють і тютюн не курять Баранівці. Тому то і Жиди, колишні коршмарі, що вернулись до села, не мали що робити межі свідомими, тверезими і солідарними «гоями» і скоро забралися з села.

Баранівка змінилася зовсім, з давньої Баранівки ні сліду, в селі не остало, добробут навіть богацтво видно, біда щезла, а в громаді згода, спокій, лад і порядок. Баранівців сусідні люде шанують, подивляють і називають «Українськими Швабами», а молоде покоління постаралося, що змінилася назва села Баранівка на «Розумівка», називаючи лише на спомин одну вулицю «Баранівською».

Написав Михайло Лаврук.

чого. У Львові вже від давніх літ існує наша організація «Сільський Господар». Ця організація має по селах «кружки», а по містах свої «філії» — цеж наша організація. Лише ми її так удержуємо, так цікавимося, що вона як і ми всі тільки животіє. От попробуйте завтравступити до кружків всі і складіть по 1 золотому і маємо 5—6 мільонів зол. Скажіть самі, чи не рухнула ця організація в гору, чи не перебралаб вона на себе захист селянських інтересів, та чи не слухалиб її всі? — Так, миб тоді дали собі раду і не плакалиб на злидні.

Поки ж ми не зрозуміємо цього як слід, доти нас будуть використовувати всі, хто хоче.

—0—

Садіть волоські горіхи.

Про прибутковість садовини ми вже писали. Серед прибуткової садовини, окреме місце займає волоський орех. Ціна його овочів у нас завсідги стояла високо і ніколи ринки ні наші ні заграничні цим продуктом не були переповнені. Після зими 1928-29 року горіхи на 90 відсотків вимерзли. Тепер на наших ринках є лише чужі, заграничні горіхи і попит на ці овочі є величезний.

Беручи це під увагу ми повинні взятись до плекання горіхів. Правда, що горіх почне родити аж за кілька літ і старий господар може і не буде вже з него користати, але для дітей його і внуків буде гарне віно.

Одно доросле дерево горіха може дати кілька сотнарів горіхів. 1 кг. горіхів у Львові коштує 4.50—5 зол. Маючи в саді чи де при дорозі чи на неужитку один десяток горіхів, можна що року без більшого труду мати тисячі золотих чистого прибутку. Коли зважити, що горіх на ґрунт не перебирає (крім мокрих), то це дерево в наших садах мусить зайняти перше місце.

Як плекати горіхи.

Перше приготовте під шкілку ґрунт. Перекопайте ґрунт глибоко, дайте до ґрунту компосту, попілу, трачнина, купіть в місті чи де добрих дозрілих горіхів і в рядочки посадіть їх до ґрунту тепер в осени. Краще зробите, коли ці горіхи дасте до скриньки від цукру. Насипте до скриньки піску з компостом. До цієї землі густо в дав-три ряди накладіть горіхів і пересипте їх землею. Помийте це все водою, коли земля була суха і прикрийте скриньку сіткою або подіравленою дощинкою, так, щоб миші до скрині не зайшли. Цю скриньку закопайте де будь на городі або в саді, щоб вона полежала до весни. На весні горіхи легенько вийміть і розсадіть на приправлену грядку. Горіх від горіха на 20—15 см., щоб можна було їх полоти і сапати. Коли горіхи виростуть так, що будуть мати 4—5 листків, спеціальним ножиком підкопайте їм головний корінь, щоб лише бокові розгалужувались.

Так горіхи ростуть в шкідлі до двох літ. Третьої весни ви горіхи пересаджуєте на свої постійні місця. Не забувайте, що горіх дуже розгалужується і потребує багато місця. Дерево від дерева має бути на 18—20 метр. Найчастіше горіхи садять на краю саду, на вулиці, по придорожжю, на більшому подвір'ю, то що. Доглядати за молодим деревцем в шкідлі подібно, як і за іншими деревами.

Що робити, коли бараболі в кіпцях гниють.

В свій час ми писали, що бараболі до кіпців треба сортувати. І то не тільки вибрати всі надрізані, підгнилі, а навіть дрібні від більших, а сині від жовтих. Сині бараболі взагалі скорше гниють і їх в першу чергу треба скормити. Коли бараболі починають гнити в кіпці, — то поки ще не пізно, переберіть їх і посортуйте. Викиньте всі надіпсуті і відберіть сині від жовтих. Коли цих надіпсутих буде багато, то зсипте їх окремо на городі в тонку версту, прикрийте злегка землею і згодуйте худобою. Решту чистих в кіпці пересипте меленим вапном. Поміж них пропустіть грубий віхоть соломи, кінці якого щоб виходили на два кінці кіпці. Покриття на кіпці зробіть тонше, щоб бараболя не пріла. Коли почнеться більший мороз, тоді накріть досипайте. Коли згодуйте надіпсуті бараболі, беріться до тих що пересипані вапном, бо надія на них мала, щоб видержали до весни.

Чи стягти лозу на кошики, чи залишити?

(подає А. Ружанський).

На сіножаті, яка не родила жадної трави, я посадив лозу на кошики, 300 штук. Ця лоза добре росте. Незнаю, чи її стягти на зиму, чи залишити. Порадьте.

— Час стинання лози є найкращий від часу, коли все листя опадє, тобто від пізньої осені до лютого. Стинання поза цим часом є шкідливе для лози. Рівнож не радимо стинати лозу в час сильного морозу. Вашу лозу краще стягти тепер в осени. Стинайте гострим ножом при самих стовбурах, залишаючи 1—2 очка. Коли старий пенюк є високий, то зріжте і його з галузкою, а залишіть обрізані лише нижні галузки. Зріз ножом мусить бути легко скісний і гладкий. Скис мусить йти до середини пня, а не на зовні. Зрізану лозу посортуйте, звяжіть в снопики і зберіть до дому та поставте її сторчком, доки не ужиете її на які вироби.

Чому збіжа подорожало і як нам до цього пристосуватися.

По виборах збіжа значно подорожало. Причини: 1) Уряд підвищив вивозові премії на збіжа за кордон, — це значить що більшим фірмам уряд на кожний сотнар проданого збіжа на границю доплачує ще пару золотих, хоч купець продав збіжа за нижчу ціну. 2) Збільшено закупів збіжа для війська. Обидві ці причини є тимчасові і збіжа пізніше можливо знову спаде. На нашу думку цю хвилю треба використовувати і збіжа продавати. Розуміється з таким розрахунком, щоб і собі лишилося на переднівок і на засів.

Ціни в різних сторонах краю.

ЦІНИ В РАВШИНІ

Пшениця	22.50 - 23	зол.
Жито	15—16	»
Ячмінь	15—15.50	»
Овес	14—15.50	»
Гречка	22—22.50	»
Просо	22—23	»

Фасоля біла	50—55	»
„ краса	22—25	»
Лен	40—42	»
Бульба	4.50—5	»
Солонина 1 кг	3—3.20	»
Мясо 1 кг	1.50—2	»
Молоко 1 л	25—30	гр.
Яйця 1 штука	18—	гр.

В дворі коло копаня бульби і коло машини платять 1 зл. денно, як дівчатам так і хлопцям.

(подає В. Предко).

(з Любичі кор.)

Збараж і околиця:

Пшениця	20	зол.
Жито	13	»
Ячмінь	14	»
Овес	14	»
Горох пів Вікт.	20	»
Горох звичайн.	16	»
Гречка	22	»
Бараболя	3	»
Яйце	18	грошій

(подає Микола Цимбалістий).

У ЛЬВОВІ, 1. XII. 1930.

Збіжжа у Львові дорожчає:

Пшениця	27—29	зл.
Жито	20—21	»
Ячмінь	18—20	»
Овес	19.50—20	»
Кукурудза рум.	24—25	»
Фасоля біла	35—40	»
„ краса	32—33	»
Горох пів Вікторія	26—28	»
Горох звич.	20—22	»
Гречка	25.50—27	»
Ріпак озим.	45—46	»
Лен	50—51	»
Конюшина	183—205	»
Мак	83—93	»
Молоко	34—40	гр.
Сметана	—1.70	з.
Масло	4.70—5.10	з.
Копа яець	11.70—12.50	з.
Корови 1 кг ж. ваги	—1.20	з.
Воли	—1.30	»
Ялівки	1.20—1.35	»
Телята	1—1.90	»
Свині	1.30—1.40	»
„ гірші	1.15—1.30	»
Гусяче піря недерте 1 кг.	12—15	»
Гусячий пух	25—30	»
Дерте піря	20—25	»

ЗАРІБКИ І ЦІНИ У ФРАНЦІЇ.

Хліб, 1 кг.	2.40	фр.
мука найліпша, 1 кг.	3.10	фр.
фасоля біла 1 кг.	4.20	фр.
солонина 1 кг.	7	фр.
мясо волове 1 кг.	8	фр.
мясо волове гірше, 1 кг.	6	фр.
цукор 1 кг.	4.10	фр.
масло 1 кг.	10	фр.
1 яйце	1.10	фр.
літра молока	1.40	фр.
сотнар бульби	60	фр.

(Треба пам'ятати, що 1 зол. рівняється згубша 3 франкам, отже в обчисленню на золоті 1 кг. хліба коштує у Франції майже 80 гр., 1 кг. фасолі півтора зол., 1 кг. солонини 2.50 зол., літра молока 50 гр., сотнар бульби 20 зол.(!) і т. д. На загаль життя досить дороге).

Робітник заробляє за 8 годин 22 фр. (около 8 зол.); в акорді можна заробити до 40 франків. За мешкання треба заплатити 75 франків на місяць. Аби можна працювати і чути здоровим, треба проісти щонайменше 10 франків денно; а як оплатити мешкання і всякі драчки, то майже нічого не лишиться. Тому кожний, хто хоче їхати до Франції, повинен добре обрахуватися й наду-

матись, чи не ліпше без клопоту і тяганини заробляти поменше, але дома. І в Франції починається уже злегка безробіття.

(подає Павло Пришляк).

Казка — небилиця.

Жили собі два сусіди, Іван та Гаврило. Іван дужий та здоровий, Гаврила морило. Ті сусіди тьгли процес над межовим плотом, таї так жили із собою, йик старий пес з котом. То бувало Іван правуєсь по судах з Гаврилом, називає его всеко, злодієм, та рилом, а Гаврило собі «сервус» з панами тримає, таї що року пліт на межі далі посуває.

А йик забрав у Івана уже четвертину, то Іван присяг — боронити свій ґрунт до загины. Та що з того? Бо у суді присягнув Гаврило, що ґрунт его, а не Івана, — що его морило, коли він пліт пересував, таї що свідки має, що Іван втратив «посідзене» таї нічо не має. То шахрайством, то уставом таке накрутили, що Гаврила Івановим ґрунтом наділили.

Заплакали дрібні діти в нашого Івана, а Гаврило лиш кепкував та удавав пана. Аж раз діти Іванові, аби си пімстити, накидали в сад каміня таї стали ломити прутечко на спірнім плоті. Гей йик вздрит Гаврило! У тій хвили его таї нараз ізморило...

Набив діти, таї замок їх усіх у пивницю, вітак побіг кричучи «Гавт» в село на дзвіницю, таї задзвонив у всі дзвони...

— «Ратуйте! ратуйте! Мене хоче Іван спалити! За Іваном пантруйте, бо він мене хоче вбити, таї ґрунт відобрати, він бандитів став на мене уже посилати».

Люде в селі дивувались здвигали плечима, та сміючись із Гаврила, моргали очима. А за той час, Гаврилові діточки навмисне, запалили у городі не дуже корисне хабазечко, та гнилеки, аби лиш курили, а потому у Івана й хату запалили.

Зробилася суматоха, кожний репетує і роспучно Іван майно із вогню ратує. А Гаврило на всі люде кричить, не вгає, та бандитом і палієм Івана називає.

Перед людьми став Гаврило всім росповідати що він видів із постелі крізь вікно із хати. Йик діточки Іванові вогонь розложили, таї з дурішків власну хату нараз підпалили.

І надбігли десь жандарі, Івана закували і всю рідню Іванову в кремінарь загнали. Йик там було докладніше, тра Івана питати, бо я про це так докладно не можу писати. Доста того, що Гаврило готов присягнути, що Іван себе сам підпалив, аби си позбути его з світа, — але серце не добре віщує, бо він знає, що цю кривду Іван не подарує. А сусіди у тім селі, де жие Гаврило, кажут що его занадто уже розморило, таї думают, аби его із села післати, там де жиют таї самі, йик він варіати.

Оце собі така моя казка — небилиця, йик з ворони соловейко, а з котюги птиця. Хто з вас такий, що на слово нікому не вірит, то най собі йик найборше докладно ізімірит, таї ме знати, через що то тепер жити мука, таї чому то таку байку, написав

Клябука.

Про „Золотий Колос“.

Як «Золотий Колос» вийшов,
То неначе сонце,
Вийшло рано й засвітило
У наше віконце.
Пишу я вам, любі братя,
Читайте всі в голос,
Цей хороший наш календар,
Наш «Золотий Колос».

Бо в ньому є й господарське,
Що коли робити,
Коли сіяти, орати,
А коли гноїти.

Пише там і за рогату
Пише й за безрогу,
І наводить господарів
На добру дорогу.

І про пасіку там пише,
Як бджілки тримати,
Та як улика зробити,
Щоб мед з того мати.

Є й коротка історія
Нашого народу,
Є як колись предки наші
Бились за свободу.

Оповідання і вірші
Й статі політичні,
Для кожного дуже добрі
Поради практичні.

Містить там й свої науки
Іван Сорокати;
Цей календар день і нічку
Вартоби читати.

Кинув вудку я на сома,
Та попав на щуку,
Не дивуйтесь, чесні люди,
Дмитру Тимошуку.
(з Волині).

ЖАРТИ:

Вчитель: Івасю! Маєш десять
бараболі, а хочеш їх поділити між
три особи. Як се зробиш?

Івась: Подушу бараболі, пане
вчителю. („Пчілка“)

Славно братя!

Як живуть наші робітни- ки у Франції.

Робітники-Українці в Тіонвіль у
Франції зорганізувалися в «Това-
риство Просвіта ім. Івана Франка».
В товаристві ведеться освітня праця;
члени читають книжки і газети, об-
говорюють різні наші справи та ці-
кавляться життям Рідного Краю.
Тверезим і чесним захованням здо-
було собі наше робітництво загаль-
ну любов, довіра і пошану у місце-
вого французького населення і уря-
ду. Слово «Українець» є найліпшим
свідомством.

На французьке національне свято
дня 14 липня (річниця французької
революції 1789 р.), — яке відбулося
величаво в Тіонвіль, запросила мі-
сцева влада згадане Т-во «Просві-
та». Члени т-ва зібралися в числі
150, і з національним прапором на-
переді рушили походом щоби злу-
читися з святочним походом фран-
цузів. В половині дороги повитала
Українців французька музика і про-
водила їх аж на святочний майдан.
Рівні струнки лави українських ро-
бітників на переді з хорунжим, од-
ягненим в національний стрій ви-

НА ЦІЛИЙ РІК і на довгі роки буде мати
що читати той, хто купить собі „Золотий Колос“.
Найцікавіший КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

кликали серед французів ширий по-
див і пошану. Серед милого і
дружного настрою пробуло наше
робітництво між французами докін-
ця їхнього гарного свята.

Цей допис прислав наш свідомий
робітник, голова згаданого Т-ва-ва
п. Бубенко.

З правдивою приємністю місти-
мо цей допис майже без змін і ра-
діємо враз з автором, що наших лю-
дей шанув і любить такий культур-
ний нарід, як французи. Усі чесні
розумні і культурні народи цінять
і шанують свідомість, працю і ор-
ганізацію.

Ректорат гр.кат. Малої Семінарії у Львові
подає до загального відома всім інтересова-
ним, що приймає тих учнів, які покінчили
5, 6, 7, кл. гімназ. в цілі загального придбан-
ня знання для кандидатів до богословських
студій.

Наука відбувається по програмі держав-
ної гімназії. Наука починається вже з днем
3. грудня 1930 р. за місячною з гори опла-
тою 40 зол. і одноразовим вписовим 10 зол.

Подання о прийняття треба звертати до
Ректорату. Дописьменної пресби належить
залучити:

1. Свідство хрещення і миропомазання;
2. Шкільні с. ідоцтва всіх гімназ. класів;
3. Запечатану посвідку місцевого душ-
паси-ря, відносно поведінки ученика, його
нахилу до духовного стану, як також про
релігійне життя його родичів;
4. Перебіг життя;
5. Лікарську посвідку про стан здоров'я
ученика.

По різдвяних феріях можна буде вноси-
ти подання о приміщення до Малої Семіна-
рії на звичайних умовах.

Ректорат гр. кат. Малої Семінарії.
Львів, Вулиця Сикстуська ч. 39 а.

„ЕЛЕГАНТ“

Одинока найліпша й своєрідна
ПАСТА до ВЗУТТЯ
КОНСЕРВУЄ ШКІРУ

Уживайте лише цю ПАСТУ!

— Адреса —

Львів, Кордецького 5.

В КОЖДІМ РІЛЬНІМ ГОСПОДАРСТВІ НЕОБХІДНІ ОРИГІНАЛЬНІ ШВЕДСЬКІ

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

МАРКИ

ПАРНИКИ



„ДІЯБОЛЬ“

ДОСТАВЛЯЄ НА
ДОГІДНИХ
СПЛАТАХ



Діяболь-Сепаратор

Спінка з огр
порукою

Варшава, Познань, Львів, Краків, Вільно, Бересть над Бугом, Рівне.

КУПУЮЧИ ПАПЕРЦІ ДО КУРЕННЯ

КАЛИНА

з однієї української кооперативної фабрики „Будучність“ в Тернополі
призначається до розросту рідного промислу і дає заробіток українському
робітництву. 386

КОНКУРС.

Вписи до господарсько-садівничої Шко-
ли Товариства «Просвіта» в Милованні
на рік 1931.

Шкільний рік в однорічній господар-
сько-садівничій школі Т-ва «Просвіта» в
Милованні розпочинається 20. січня 1931
р. і триватиме до 20. грудня 1931 р.

Головний Виділ Т-ва «Просвіта» у Льво-
ві пригласує вписи на прийняття до шко-
ли 40 учеників з приміщенням в приюті
під такими умовами:

1. Зголошуватися можуть муштини в віці
16—24 літ, що скінчили народню школу.
2. Оплата за приміщення в шкільнім
приюті опал і світло вносить 5 зл. мі-
сячно. Вписове 15.— зл. на початку року.
Наука в школі безплатна. Прохарчовання
одержують ученики в кооперативній хар-
чівній школі, веденій учениками під догля-
дом учителя за оплатою 35—40 зл. місяч.
3. Кождий ученик має мати одіж (в тім
одіж до праці), 4 пари біля, 4 ручки, 2
простирала, подушку, покривець, сінник,
а також ложку, вилки, ніж, тарілку, ми-
сочку і пів л. горня (бляшане поливане).
4. Родичі чи опікуни зобов'язуються пи-
сьменно платити за удержання і примі-
щення що місяця з гори.

Навчання в школі в зимі головню тео-
ретичне, в літі головню практичне.

Зголошення до школи належить вносити
поручено на адресу: Господарсько-садів-
нича школа Т-ва «Просвіта» в Милованні
п/Дн. р. Stryhańce До зголошення на на-
лежить долучити останнє шкільне свідство,
посвідку родичів, що зобов'язуються пла-
тити за ученика і значки на 75 сот. на
відповідь. Про прийняття і день приїзду
повідомить управа школи до 15. грудня
1930 р.

Головний Виділ Т-ва «Просвіта».

Новість! Важне для кожного! Вже
вийшов в польській мо-
ві новий збірник законів враз зі зборами
писем, подань і рекурсив в справах адміні-
страційних, військових, шкільних, скарбових,
полаткових, промислових, суспільних, обез-
печень, санітарних, водних, лісових, польових
Замовляти у Видавництві:

„Wiadomości gminne“, Lwów
Skrytka pocztowa 134.

Др. Микола Куницький

отворив і веде адвокатську
канцелярію в Народнім Домі
в ГЛИНЯНАХ.



Лікустрований
цінник
бандажів на
пропуклину
іспосіб лічення
висилає дармо
М.Л.Полячек
Самбір. 95

Мр. СТЕПАН ЯРЕМА
Навроцький

відкрив та веде адвокатську
канцелярію в ПЕРЕМІШЛІ
при вул. Владиче 1.
(коло старої вежі).

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францоа одинокий радя-
кальний і випробуваний середник
(натравня) проти

РЕВМАТИЗМУ

Колення і за простуди, пострілу, іскі-
ясу і ін. — жадати в аптиках.

ВИРІБ І ГОЛОВНА ПРОДАЖА

Аптика Миколяша

Львів, Коперника 1.